

Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunnan lausunto Mäntykankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Rakennus- ja ympäristölautakunta 09.06.2025 § 59
309/10.03.02/2022

Pirkanmaan ELY-keskus pyytää lausuntoa Mäntykankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (PIRELY/714/2023)

Arviointimenettelyn sisältö

Ympäristövaikutusten arviointimenettely käsittää:

- arviointiohjelman ja arviointiselostuksen laatimisen;
- arviointiohjelmasta ja arviointiselostuksesta tiedottamisen ja kuulemisen mukaan lukien kansainvälinen kuuleminen;
- yhteysviranomaisen tarkastelun arviointiohjelmassa ja arviointiselostuksessa esitetyistä tiedoista ja kuulemisten yhteydessä annetuista mielipiteistä ja lausunnoista mukaan lukien kansainvälinen kuuleminen;
- yhteysviranomaisen lausunnon arviointiohjelmasta;
- yhteysviranomaisen perustellun päätelmän hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista; ja
- arviointiselostuksen, siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen, mukaan lukien kansainvälistä kuulemistä koskevat asiakirjat, sekä perustellun päätelmän huomioonottamisen lupamenettelyssä sekä perustellun päätelmän sisällyttämisen lupaan.

Arviointiselostus

Hankkeesta vastaava laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon pohjalta.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on esitettävä tarpeellisessa määrin seuraavat tiedot, jotka ovat tarpeen perustellun päätelmän tekemiselle ottaen huomioon kulloinkin saatavilla oleva tietämys ja arviointimenetelmät:

- kuvaus hankkeesta, sen tarkoituksesta, sijainnista, koosta, maankäyttötarpeesta, tärkeimmistä ominaisuuksista mukaan lukien energian hankinta ja kulutus, materiaalit ja luonnonvarat, todennäköiset päästöt ja jäämät kuten melu, värinä, valo, kuumuus ja säteily sekä sellaiset päästöt ja jäämät, jotka voivat aiheuttaa veden, ilman, maaperän ja pohjamaan pilaantumista, sekä syntyvän jätteen määrä ja laatu ottaen huomioon hankkeen rakentamis- ja käyttövaiheet, mahdollinen purkaminen ja poikkeustilanteet mukaan lukien;
- tiedot hankkeesta vastaavasta, hankkeen suunnittelu- ja toteuttamisaikataulusta, toteuttamisen edellyttämistä suunnitelmista, luvista ja niihin rinnastettavista päätöksistä sekä hankkeen liittymisestä muihin hankkeisiin;

- selvitys hankkeen ja sen vaihtoehtojen suhteesta maankäyttösuunnitelmiin sekä hankkeen kannalta olennaisiin luonnonvarojen käyttöä ja ympäristönsuojelua koskeviin suunnitelmiin ja ohjelmiin;
- kuvaus vaikutusalueen ympäristön nykytilasta ja sen todennäköisestä kehityksestä, jos hanketta ei toteuteta;
- arvio mahdollisista onnettomuuksista ja niiden seurauksista ottaen huomioon hankkeen alttius suuronnettomuus- ja luonnonkatastrofiriskeille, näihin liittyvät hätätilanteet sekä toimenpiteet näihin tilanteisiin varautumisesta mukaan lukien ehkäisy- ja lieventämistoimet;
- arvio ja kuvaus hankkeen ja sen kohtuullisten vaihtoehtojen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista;
- tapauksen mukaan arvio ja kuvaus valtioiden rajat ylittävistä ympäristövaikutuksista;
- vaihtoehtojen ympäristövaikutusten vertailu;
- tiedot valitun vaihtoehdon tai vaihtoehtojen valintaan johtaneista pääasiallisista syistä, mukaan lukien ympäristövaikutukset;
- ehdotus toimiksi, joilla vältetään, ehkäistään, rajoitetaan tai poistetaan tunnistettuja merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia;
- tapauksen mukaan ehdotus mahdollisista merkittäviin haitallisiin ympäristövaikutuksiin liittyvistä seurantajärjestelyistä;
- selvitys arviointimenettelyn vaiheista osallistumismenettelyineen ja liittymisestä hankkeen suunnitteluun;
- luettelo lähteistä, joita on käytetty selostukseen sisältyvien kuvausten ja arviointien laadinnassa, kuvaus menetelmistä, joita on käytetty merkittävien ympäristövaikutusten tunnistamisessa, ennustamisessa ja arvioinnissa sekä tiedot vaadittuja tietoja koottaessa todetuista puutteista ja tärkeimmistä epävarmuustekijöistä;
- tiedot arviointiselostuksen laatijoiden pätevyydestä;
- selvitys siitä, miten yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta on otettu huomioon; sekä
- yleistajuinen ja havainnollinen tiivistelmä 1-15 kohdassa esitetyistä tiedoista.

Todennäköisesti merkittävien ympäristövaikutusten arvion ja kuvauksen on katettava hankkeen välittömät ja välilliset, kasautuvat, lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin pysyvät ja väliaikaiset, myönteiset ja kielteiset vaikutukset sekä yhteisvaikutukset muiden olemassa olevien ja hyväksytyjen hankkeiden kanssa.

Päätös on kaupungin strategian mukainen.

Parkanon alueella on vireillä useita tuulivoimahankkeita, kuten Takakangas–Pihlajaharjun, Lylyharjun ja Haitinkankaan hankkeet. YVA-selostuksessa tulee arvioida näiden yhteisvaikutuksia erityisesti

maisemaan, meluun, linnustoon, metsien pirstoutumiseen sekä luontoyhteyksiin. On erityisen tärkeää huomioida maakotkan ja muiden suojeltujen lajien elinalueet, sillä alueelta on havaintoja pesinnästä ja saalistuksesta.

Hankealueen läheisyydessä sijaitsee useita arvokkaita luonto- ja maisemakohteita, kuten Haukисuo–Härkäsuo–Kukkoneva -Natura-alue ja Särkinevan valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (MAALI). YVA-selostuksen mukaan suoria vaikutuksia ei ole, mutta Parkanon kaupunki katsoo, että vaikutukset näihin kohteisiin voivat toteutua epäsuorasti mm. visuaalisena kuormituksena, meluna, valon välkkeenä ja ekosysteemi yhteyksien katkeamisena. Nämä on arvioitava laajemmin.

YVA-selostuksessa esitetyt sähkönsiirtovaihtoehdot ulottuvat Parkanon alueelle. Erityisesti maisemavaikutuksia ja vaikutuksia metsien ekologiseen jatkuvuuteen tulee arvioida huolellisesti. Maakaapelointi on maisemallisesti ja luonnon kannalta suositeltavin vaihtoehto. On myös arvioitava, aiheuttaako sähkönsiirtoreitin rakentaminen haittaa suojelualueille, luontokohteille tai alueen virkistyskäytölle.

YVA-selostuksessa on melko suppeasti käsitelty rakentamisvaiheen vaikutuksia. Näillä voi kuitenkin olla paikallisesti merkittävä vaikutus etenkin pienillä teillä, joita ei ole mitoitettu raskaalle liikenteelle. Raskaan kaluston käyttö, tilapäinen melu ja pöly sekä metsäautoteiden rakentaminen voivat vaikuttaa lähialueiden elinympäristöön ja virkistyskäyttöön. Parkanon kaupungin alueella tulee varmistaa, että vaikutukset metsästykseseen ja luonnossa liikkumiseen jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Parkanon kaupungilla on maankäytöllisiä kehittämistavoitteita, jotka liittyvät muun muassa luontomatkailuun, virkistysalueiden säilyttämiseen ja maaseudun elinvoimaisuuteen. YVA-selostuksessa ei ole riittävästi arvioitu, kuinka hanke vaikuttaa kaupungin kaavoitukseen tai suunniteltuihin maankäyttötavoitteisiin. Hankkeen tulee olla linjassa yleiskaavan ja mahdollisten osayleiskaavojen kanssa. Tätä yhteensopivuutta tulee selvittää.

Parkanon kaupunki pitää tärkeänä, että hankkeelle laaditaan yksityiskohtainen ja riittävän pitkä seurantaohjelma, joka ulottuu vähintään 10 vuoden päähän käyttöönotosta. Seurannassa tulee tarkastella melua, linnustoa, maisemavaikutuksia ja vaikutuksia suojelualueisiin. Mikäli haitallisia vaikutuksia havaitaan, on varauduttava niiden kompensointiin esimerkiksi ennallistamalla luontoalueita tai rajaamalla huoltoliikennettä herkillä alueilla.

Oheisaineistona:

Mäntykankaan YVA-selostus osa1

Mäntykankaan YVA-selostus osa2

Ympäristövaikutusten arviointikriteerit

Havainnekuvakooste

Näkemäalueanalyysi

Argeologinen inventointi

Melumallinnus

Välkemallinnus

Asukaskysely

Luontoselvityksen liitteet

Kuulutus

Tiedoksi yhdistyksille

Yhteysviranomaisen lausunto Mäntykankaan tuulivoimahanke

Esittelijä	Rakennustarkastaja Raisa Karinsalo
Päätösehdotus	Parkanon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta pitää tärkeänä, että Mäntykankaan tuulivoimahankkeen YVA-selostusta täydennetään seuraavien näkökohtien osalta: Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa tulee arvioida laadullisesti ja kokonaisvaltaisesti. Vaikutukset Natura-alueisiin, suojelu- ja maisena-alueisiin sekä ekologisiin yhteyksiin on selvitettävä tarkemmin. Sähkönsiirtoreittien ympäristövaikutuksia, erityisesti metsäympäristön, on arvioitava kattavammin. Vaikutuksia alueen asukkaisiin ja rakentamisen aikaiseen ympäristöön ei saa aliarvoida. Hankeen suunnittelussa tulee alueen muu kaavoitus ja kehittämistarpeet huomioida. Lisäksi hankkeen toteutuessa tulee laatia laaja ja sitova seuranta- ja lieventämisohjelma.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.